

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I - ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΛΗΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ

Πότε έχουν εφαρμογή αυτές οι απαιτήσεις;

Οποιαδήποτε κατάσταση στην οποία υπάρχουν ζώα που είναι υπό τη διαχείριση ανθρώπων ή/και εξαρτώνται από ανθρώπους. Υπάρχουν πρόσθετες απαιτήσεις για τα ζώα εργασίας (Β' Ενότητα).

A: Ελάχιστες απαιτήσεις καλής διαβίωσης για ζώα που είναι υπό τη διαχείριση ανθρώπων ή/και εξαρτώνται από ανθρώπους

1. Διατροφή

- Όλα τα ζώα να έχουν απεριόριστη, καθημερινή πρόσβαση σε επαρκές και καθαρό πόσιμο νερό σύμφωνα με τις συγκεκριμένες ανάγκες του είδους τους.*
- Σε όλα τα ζώα να παρέχεται πρόσβαση σε τροφή, κατάλληλη σε ποιότητα, ποσότητα και ποικιλία για το είδος τους, το περιβάλλον αιχμαλωσίας και τις ιδιαίτερες ανάγκες τους. Οι ρουτίνες διατροφής πρέπει να είναι προσαρμοσμένες στο κάθε είδος, να διεγείρουν διανοητικά το ζώο (ή τα ζώα) και να ενθαρρύνουν τις φυσικές συμπεριφορές.

2. Περιβάλλον

- Στην αιχμαλωσία, οι περιφραγμένοι χώροι διαβίωσης να είναι περιβαλλοντικά σύνθετοι, συμπεριλαμβάνοντας φυσικό υπόστρωμα, κατασκευές, καταφύγια και διακόσμηση με στοιχεία από το φυσικό περιβάλλον των φιλοξενούμενων ζώων, προκειμένου να ενθαρρύνεται μια φυσιολογική και ποικιλόμορφη συμπεριφορά. Όλα τα ζώα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε κάλυψη και κλιματικές συνθήκες κατάλληλες για τις ιδιαίτερες ανάγκες του είδους τους καθώς και να αναζητούν ιδιωτικότητα από την κοινή θέα.
- Στην αιχμαλωσία, οι περιφραγμένοι χώροι διαβίωσης να είναι καθαροί, υγιεινοί, απαλλαγμένοι από υπερβολικό τεχνητό θόρυβο, όπως θόρυβο από επισκέπτες ή ηχεία, και καλά συντηρημένοι (δηλαδή, χωρίς αφημένα κόπρανα, ούρα, σάπια τρόφιμα, σκουπίδια, στάσιμα νερά, μολυσματικά παράσιτα κ.λπ.)

3. Σωματική Υγεία

- Η εγκατάσταση να έχει πρόσβαση σε κτηνίατρο, είτε με υπαλληλική σχέση είτε ως εξωτερικό συνεργάτη, με γνώση και εμπειρία στην υγεία και την καλή διαβίωση των συγκεκριμένων ζώων.
- Να υπάρχει πολιτική που δεν επιτρέπει να τροποποιούνται χειρουργικά το δέρμα, οι ιστοί, τα δόντια ή η δομή των οστών των ζώων, αλλά ούτε τη νάρκωση/καταστολή τους, εκτός από τις περιπτώσεις που αποσκοπεί σε πραγματική ιατρική περίθαλψη ή καλύτερη διαβίωση, και πάντα υπό την καθοδήγηση κατάλληλα εκπαιδευμένου κτηνιάτρου.
- Οι πλήρεις και ακριβείς κατάλογοι του πληθυσμού των ζώων, τα κτηνιατρικά αρχεία και οι όποιες απαραίτητες άδειες και εγκρίσεις να είναι ενημερωμένες και διαθέσιμες για έλεγχο. Τα απαιτούμενα έγγραφα πρέπει να υπάρχουν για όλα τα ζώα.

* Τα ζώα εργασίας πρέπει να έχουν τακτική πρόσβαση σε καθαρό πόσιμο νερό καθ'όσο εργάζονται και απεριόριστη πρόσβαση στο νερό όταν βρίσκονται σε ανάπαυση. Παράδειγμα ιδιαίτερης ανάγκης συγκεκριμένων ειδών: τα υδρόβια ζώα και ορισμένα ερπετά λαμβάνουν την απαιτούμενη ενυδάτωση μόνο μέσω της τροφής τους.

B: Ελάχιστες απαιτήσεις καλής μεταχείρισης για επιχειρήσεις που διαθέτουν ζώα εργασίας

- Το δέσιμο από το λαιμό ή τα πόδια κατά τη διάρκεια που το ζώο δεν εργάζεται πρέπει να γίνεται μόνο για περιορισμένο χρονικό διάστημα. Για όσο είναι δεμένα, τα ζώα θα πρέπει να μπορούν να περπατήσουν, να ξαπλώσουν και να σηκωθούν, χωρίς να χρειάζεται να τραβούν το λουρί ή την αλυσίδα τους, και να φτάνουν βασικούς πόρους, όπως η τροφή, το νερό και η σκιά. Εάν χρησιμοποιούνται δέστρες, αυτές πρέπει να ενώνονται στα δύο μπροστινά πόδια, οι μάντες πρέπει να είναι επενδεδυμένοι και να λιπαίνονται τακτικά, να είναι ρυθμιζόμενοι και να διαθέτουν μηχανισμό γρήγορης απελευθέρωσης. Όλα τα δεμένα ή πεδικλωμένα ζώα απαιτούν συχνή εποπτεία.
- Τα νεαρά ζώα, αυτά που κυοφορούν ή θηλάζουν και όσα είναι τραυματισμένα, άρρωστα, καταπονημένα ή ηλικιωμένα δεν πρέπει να ιππεύονται ή να υποχρεώνονται να μεταφέρουν/τραβούν φορτία. Τα ιπποειδή

(π.χ. τα άλογα, τα μολάρια, τα γαϊδούρια και τα σπληφόρα θηλαστικά, όπως η Ζέβρα) δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται για εργασία πριν από την ηλικία των τριών ετών, ενώ οι καμήλες πριν τα τέσσερα. Ο απογαλακτισμός δεν πρέπει να γίνεται πριν τους έξι μήνες για άλογα, γαϊδούρια και μολάρια και πριν τους τέσσερις για καμήλες. Σε κάθε περίπτωση, είναι προτιμότερο ο απογαλακτισμός να συμβαίνει φυσιολογικά.

3. Ο εξοπλισμός πρέπει να είναι άνετος, να εφαρμόζει σωστά χωρίς να προκαλεί δυσφορία ή τραυματισμούς στα ζώα. Πρέπει ακόμα να είναι λειτουργικός (π.χ. οι ρόδες ενός κάλαθου μεταφοράς να είναι φουσκωμένες όσο πρέπει) και να καθαρίζεται/στεγνώνεται μετά από κάθε χρήση. Επιπλέον, ο εξοπλισμός θα πρέπει ν' αφαιρείται κατά την περίοδο ανάπαυσης του ζώου, ειδικά όταν αυτό τρώει ή πίνει.
4. Τα ζώα πρέπει να εκπαιδεύονται και να εκτελούν εργασίες σύμφωνα με τις φυσικές τους δυνατότητες. Τα φορτία που σηκώνουν πρέπει να είναι ανάλογα με το μέγεθος, την ικανότητα, αλλά και τη σωματική και φυσική κατάσταση του κάθε ζώου (π.χ. μέχρι ένα άτομο στα ιπποειδή ή τις καμήλες, αλλά εξίσου, ένα άτομο 150 κιλών δεν πρέπει να ιππεύει ένα γάιδαρο 150 κιλών). Οι εργασίες δεν πρέπει να εκτελούνται κατά τις πιο θερμές ώρες της ημέρας και τα ζώα θα πρέπει ν' αναπαύονται τακτικά, σε καθημερινή βάση για τουλάχιστον μία ώρα ανάμεσα στις περιόδους εργασίας
5. Επίσης, στα ζώα εργασίας πρέπει παρέχεται κανονικό και αποτελεσματικό καταφύγιο στους χώρους ανάπαυσης και εργασίας, ώστε να αποφεύγεται η καταπόνηση από τη ζέστη ή το ψύχος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ - ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

Πότε έχουν εφαρμογή αυτές οι απαιτήσεις;

Είναι ευρέως αποδεκτό, ότι ορισμένες δραστηριότητες έχουν επιβλαβείς επιπτώσεις στην καλή διαβίωση των ζώων. Έτσι, με βάση τα αποδεικτικά στοιχεία που έχουν προσκομιστεί από εμπειρογνώμονες, οι παρακάτω δραστηριότητες έχουν χαρακτηριστεί ως «απαράδεκτες».

1. Εγκαταστάσεις με ζώα σε αιχμαλωσία

- α. Αναπαραγωγή ή εμπόριο ζώων σε καταφύγια και κέντρα φιλοξενίας.
- β. Οποιαδήποτε τουριστική εκμετάλλευση ή δυνατότητα φωτογράφισης με άγρια ζώα, όπου το ζώο δεν έχει την επιλογή να διακόψει την συναναστροφή ή να απομακρυνθεί.
- γ. Παραστάσεις ή αξιοθέατα με ζώα, όταν κατά τη διαδικασία εκπαίδευσης επιβάλλεται τιμωρία ή στέρηση τροφής, προκαλείται φόβος, τραυματισμός ή αγωνία στα ζώα ή τα νούμερα που εκτελούν δεν βασίζονται στη φυσιολογική συμπεριφορά τους.
- δ. Επαφή με ελέφαντες ή/και τάισμά τους χωρίς προστατευτικό κιγκλίδωμα.
- ε. Παραστάσεις και επιδείξεις ελεφάντων για τουρίστες.
- στ. Επαφή και «περπάτημα» με αιλουροειδή ή/και τάισμά τους.
- ζ. Επαφή με κροκόδειλους ή αλιγάτορες ή/και τάισμά τους.
- η. Επαφή με μεγάλους πιθήκους (χιμπατζήδες, ουρακοτάγκους, γορίλλες, μπονόμπο) ή/και τάισμά τους.
- θ. Επαφή με αρκούδες ή/και τάισμά τους.
- ι. Επαφή με βραδύποδες ή/και τάισμά τους.
- ια. Τάισμά ζώων με ζωντανά σπονδυλωτά θηράματα.
- ιβ. Κυνήγι ζώων που βρίσκονται σε περιορισμένο χώρο.
- ιγ. Ιππασία με στρουθοκαμήλους (παρατήρηση ή συμμετοχή).
- ιδ. Ζωολογικοί κήποι χωρίς αδειοδότηση.
- ιε. Ευθανασία, εκτός εάν αυτή η πράξη πραγματοποιείται από εκπαιδευμένο επαγγελματία επειδή δεν μπορούν να καλυφθούν οι ανάγκες καλής διαβίωσης του ζώου ή επειδή το ζώο δεν μπορεί να απελευθερωθεί στην άγρια φύση.
- ιστ. Απόκτηση οποιουδήποτε είδους περιλαμβάνεται στα παραρτήματα Ι, ΙΙ ή ΙΙΙ της CITES (Σύμβαση για το διεθνές εμπόριο ειδών άγριας πανίδας και χλωρίδας που απειλούνται με εξαφάνιση), εκτός των περιπτώσεων που αυτό γίνεται για αποδεδειγμένους σκοπούς διατήρησης ή διάσωσης/αποκατάστασης.
- ιζ. Επαφή με όρκα ή/και τάισμά τους και εν γένει η μη εποπτευόμενη σίτιση κητωδών.

2. Ζώα σε πολιτιστικές εκδηλώσεις και δραστηριότητες

- α. Ζώα που χρησιμοποιούνται για επαιτεία (π.χ. αρκούδες που χορεύουν, γήτευση φιδιών, πρωτεύοντα).
- β. Λάκκοι με αρκούδες (Bear-pits).

- γ. Φάρμες για αποστράγγιση της χολής των αρκούδων (Bear-bile farms).
- δ. Φάρμες με τίγρεις.
- ε. Οποιαδήποτε πάλη ζώων, είτε εναντίον ανθρώπων είτε άλλων ζώων
- στ. Ταυροδρομίες.
- ζ. Εκδηλώσεις ροντέο που περιλαμβάνουν ακινητοποίηση με λάσο και δέσιμο μοσχαριών ή αλόγων (calf-roping, team-roping or horse/steer-tripping), πάλη με ταύρο (steer wrestling), ίππευση άλογου/ταύρου με ειδικούς ιμάντες (flank straps), άρμεγμα άγριας αγελάδας ή αγώνες αγρίων αλόγων.
- η. Τελετουργική σφαγή ζώων στο πλαίσιο μιας τουριστικής εμπειρίας ή παράστασης.

3. Ζώα που κυκλοφορούν ελεύθερα στην άγρια φύση

- α. Μη ελεγχόμενη συλλογή ζώων και φυτών από την άγρια φύση.
- β. Επαφή με ζώα και τάισμά τους στην άγρια φύση.
- γ. Εμπόριο και πώληση απειλούμενων προϊόντων άγριας πανίδας.
- δ. Κυνήγι άγριων ζώων ως τρόπαιο (trophy hunting).